

— b) Sjukdom, föranledd af denna masks inträngande innanför huden.

BETTLA, v. n. 1. (det tyska *betteln*) Genom tiggeri söka sitt uppehälle. Brukas mest i administrativ stil. — *Bettlande*, n. 4. [Betla.]

BETTLARE, m. 5. Tiggare. Jfr. *Betlla*. [Betlare.]

BETUGN, m. 2. (tekn.) Se *Barsugn*.

BETUNGA, v. a. 1. Lägga tung börda på. Brukas mest i figurlig mening. *B. med skatter, påtagor, afgifter*. Denna pålaga *b-r* de fattiga för hårdt. *Samhället b-s allt mer af armadets barn. B-s af sorg.* — Syn. Trycka, Nedtrycka, Belasta, Plåga, Besvära, Vara till last, tunga, besvär.

BETUNGANDE, n. 4. Handlingen, då man betungar.

BETVIFLA, v. a. 1. Tvifla på. *Jag b-r det mycket. Det kan ej b-s, att . . . Vål kan man b. hans heder, men ej hans mod.* — Syn. Draga i tvifvelsmål, Sätta i tvifvel, Ifrågasätta, Tvifla på. — *Betviflande*, n. 4.

BETVINGA, v. a. 1. o. 3. (höjes som *Tvinga*) Tvinga till undergifvenhet, tvinga under sin lydnad. *Alexander b-de Persernes mäktiga vilde. B. sina fiender, upproriska undersåter. B. en fästning. B. någons motspänstighet.* — Syn. Se *Öfvervinnna, Underkufva*.

BETVINGANDE, n. 4. Handlingen, då man betvingar.

BETVINGARE, m. 5. (föga brukl.) En, som betvingar. Nyttjas aldrig utan åtföljande objekt, t. ex.: *Alexander, Persiens b.*

BETYDA, v. a. 2. 1) Såsom tecken utmärka, tjena till tecken för. *Romerska siffran X b-der: tio. O. s. v. b-der: och så vidare. Franska ordet cheval b-der på svenska: häst.* — Syn. Beteckna, Bemärka. — 2) (fig.) Vara tecken till något förhandenvarande, som man dock ej kan märka: tillkännagifva, antyda. *Hvad b-der din mulna uppsyn? Den b-der, att jag blifvit för-olämpad. Hvad skall detta b.? — 3) Vara tecken till något kommande: bebåda. Solens nedgång i moln b-der regn. Denna händelse b-der intet godt.* — Syn. Se *Förkunna*. — V. n. 4) (om sak) Vara af vigt. *Det har föga, mycket att b. Hans ord har föga att b.* Brukas äfv. aktivt i åtskilliga uttryck, t. ex.: *Hvad b-der det, om . . .? Det har ingenting att b.* — Syn. Innebära. — 2) (om person) Åga anseende, inflytande. *Han har mycket att b. vid hofvet, på riksdagen, ibland de lärde.*

BETYDANDE, n. 4. (mindre brukl.) Se *Betydnenhet*.

BETYDANDE, a. p. 1. 4) (om person) Som har stort anseende, stort inflytande. *En b. man, person. Han är mycket b. på högre ort.* — Syn. Inflytelseerik. — 2) (om sak) Stor, ansenlig, vidsträckt. *En b. summa, landsträcka, vidd.* — Syn. Se *Betydlig*.

BETYDELSE, f. 2. 1) a) Det begrepp, som ett tecken eller ord innebär. *B-n af en chiffer, af en hieroglyf, af ett emblem. Denna mening har följande b.* — Syn. Bemärkelse, Begrepp. — b) Hvarje begrepps afseende på ett visst, gifvet föremål. *Hvarje begrepp måste hafva en b., d. v. s. något motsvarande objekt.* — 2) Tecken till något redan förhandenvarande eller kommande; förebud. *Det der molnet har ingen god b.* — 3) (om saker) Vigt. *Saken är utan all b. Det har ingen b. Gifva b. åt sina ord. Fästa b. vid en sak.* — Syn. Se *Betydnenhet*. — 4) (om

personer; mindre brukl.) Anseende, inflytelse. — Syn. Se *Betydnenhet*, 1.

BETYDELSEFULL, a. 2. Som innebär mycken betydelse (i bem. 1, 2 o. 3). *Ett b-t ord. Det der molnet är b-t.*

BETYDELSELÖS, a. 2. Utan betydelse, vigt, anseende. — *Betydelselöst*, adv.

BETYDENHET, f. 3. 1) (om personer) Anseende, inflytande. *En man af stor b. i sin ort.* — Syn. Betydande, Anseende, Inflytande, Inflytelse. — 2) (om saker) Vigt. *En händelse af stor b.* — Syn. Betydelse, Vigt.

BETYDLIG, a. 2. 1) (om saker) Stor till vidd, antal, myckenhet, o. s. v. *En b. landsträcka, skara, armé, utgift. En b. kvantitet ull. En b. summa penningar. Ett b-t arbete. B. tid.* — Syn. Betydande, Stor, Ansenlig; Vidsträckt; Mångtalig. — 2) (om personer) Ansedd, inflytelseerik. *Betydande* brukas mera.

BETYDLIGEN, **BETYDLIGT**, adv. Mycket, ansenligt. *B. stor.* — Syn. Se *Mycket*.

BETYDLIGHET, f. 3. Egenskapen att vara betydlig.

BETYG, n. 5. Skriftligt intyg, som af embetsmyndighet eller enskilt person lemnas, rörande beskaffenheten af en person eller sak, förhållandet med eller omständigheterna af något. *B. om fräjd, om kunskaper. Få goda b. i en examen. Utfärda b. om något. Han har fått b. på, öfver det.* — Syn. Intyg, Attest, Bevis, Besked.

BETYGA, v. a. 1. 4) Meddela betyg om någon eller något. *B. en persons goda fräjd, hinderlöshet för äktenskap. Vederbörande embetsman har b-t sakens sanningsenlighet.* — Syn. Attestera, Genom betyg styrka, Intyga. — 2) Högtidligt försäkra. *Heligt, dyrt b. Edligen b., att något är sant. Jag b-r det inför Gud och hela världen.* — Syn. Se *Försäkra*. — 3) Försäkra någon om beskaffenheten af sina tänkesätt, känslor i afseende på honom. *B. någon sin vänskap, sin aktning, sin erkänsla. B. sin sorg, sin glädje öfver något.*

BETYGANDE, n. 4. 1) Handlingen, då man betygar. — 2) Innehållet af hvad som betygas: a) Betyg, bevis. — b) Högtidlig försäkran, vederande. — c) Förklaring (i afseende å tänkesätt och känslor för en person). *Till b., adverbialt uttryck, som betyder: Till tecken af, till bevis på, t. ex.: Till b. af min erkänsla gifver jag dig detta.*

BETYGELSE, f. 3. Betygande (i bem. 2. b. c.). Brukas mest i sammansättningar, såsom: Sorgbetygelse, Glädjebetygelse, m. fl.

BETÄCKA, v. a. 2. 1) Täcka öfver ytan af något. *B. ett trädts rötter med jord. B. fället med döda.* — Syn. Se *Täcka*. — 2) Göra dragtig. Brukas om djur. — Syn. *Bespringa*. — 3) (i militärspråket) Trygga mot fiendtligt anfall (medelst kanoner, eskort, försvarsverk, o. s. v.). *Kavalleriet b-ckte trossen. Två fregatter b-ckte konvojen. B. en punkt, en trupp för kanoneld. B. en flygel med kanoner. B. en stad, en hotad punkt.* — 4) Göra skadeslös för en fordran. *B. en fordringsägare. B. sig af en gäldenärs tillgångar, hålla sig skadeslös af &c. B. sina omkostnader genom vaxel på någon, hålla sig skadeslös för &c. Hafva kostnaden b-ckt, hafva fått igen, hvad något kostat.*

BETÄCKANDE, n. 4. Handlingen, då man betäcker.